

2016.gada 20.oktobris Nr.151

IZDEVUMA SATURS

ZINAS. JAUNUMI

Sākas vērienīgs projekts mācīšanas pieejas maiņas atbalstam skolās

Matemātikas centralizētais eksāmens 2015./2016.m.g.; skolēnu rezultātu un snieguma analīze

Notiks konference par ceļu satiksmes drošību pirmsskolā un sākumskolā

VISC AKTUALITĀTES ĪSUMĀ

SADARBĪBAS PARTNERU AKTUALITĀTES

Šadurskis: skolēnu starptautisko sasniegumu pamatā ir mērķtiecība, darbs un talants

Rakstnieka Jāņa Jaunsudrabiņa 140.jubilejai veltītais pārsriedumu, literāro un pētniecisko darbu konkurss

Novērtē valsts iestāžu darbinieku izcilu apkalpošanu!

Ziņas. Jaunumi

Sākas vērienīgs projekts mācīšanas pieejas maiņas atbalstam skolās

“Mūsu kopīgs mērķis ir radīt iespējas, lai zināšanas un prasmes, ko sniegs mūsu izglītības sistēma, ir veiksmes atslēga 21. gadsimta globālo pārmaiņu ietvarā. Pārmaiņām ir jāseko gan izglītības saturā, ko un kā mācām, gan skolas vidē, kurā atrodas un mācās skolēns. Pārmaiņas ir vajadzīgas, lai raisītu bērnos interesi par zināšanām, rosinātu domāt un rast atbildes uz jautājumiem. Tās ir prasmes un spējas, kas 21. gadsimta sabiedrībā ir viens no būtiskākajiem attīstības resursiem”, sacīja izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis, šodien notikušajā preses konferencē ministrijas telpās, kurā sniegta informācija par projekta uzsākšanu kompetenču pieejā balstīta mācību satura izstrādē un ieviešanā.

“Šodienas skolas izaicinājums ir sagatavot bērnus un jauniešus sekmīgai nākotnei mainīgā pasaulē, ne tikai iegūt zināšanas un prast tās mērķtiecīgi un atbildīgi izmantot, bet arī attīstīt spēju un vēlmi turpināt mācīties. Globālās tendences, pētījumi izglītībā un skolu vadītāju aptaujas rāda, ka nepieciešamas nozīmīgas izmaiņas mācību saturā, mācīšanas pieejā un vērtēšanā. Nepieciešams samazināt mācību satura sadrumstalotību, galveno uzmanību veltot dziļas izpratnes veidošanai un prasmju attīstībai. Vienlaikus, lielāka loma jāpiešķir bērnu un jauniešu personības attīstībai, rakstura ieradumu veidošanai”, atzīmēja rakstura ieradumu veidošanai, atzīmēja vadītājs Guntars Catlaks.

Šonedēļ tika parakstīta vienošanās starp VISC un Centrālo finanšu un līgumu aģentūru par projekta īstenošanu, ir veikti visi nepieciešamie priekšdarbi projekta uzsākšanai. Piecu gadu projektu paredzēts uzsākt jau šajā mācību gadā, kura ietvaros plānots izstrādāt un aprobēt kompetenču pieejā veidotu mācību saturu vispārējā izglītībā - bērniem no pusotra gada vecuma līdz vidusskolai, un uzsākt pēctecīgu šīs pieejas īstenošanu izglītības iestādēs. Projekta būtība ir radīt skolēniem auglīgus apstākļus dziļas izpratnes veicināšanai un prasmju attīstīšanai dažādos kontekstos, kā arī personības pilnveidei. Mācību procesa centrā jānokļūst skolēnam, kurš mācās domāt, sadarboties, meklēt atbildes, un iegūst prasmes lietot zināšanas.

“Kompetence ir pamatā cilvēka rīcībai pasaulē noteiktā jomā, risinot problēmas mainīgās, reālās dzīves situācijās. Atšķirībā no prasmes kompetence ir kompleksa – tā ietver gan zināšanas, gan prasmes, gan attieksmes. Kompetenci pilnvērtīgi iespējams attīstīt un novērtēt tikai koordinētā rīcībā. Tāpēc kompetenču pieejā balstīta mācību satura ieviešanā galvenā uzmanība jāpievērš tieši mācīšanas pieejas maiņai”, skaidroja projekta pārstāve Zane Oliņa. Lai bērniem un jauniešiem nodrošinātu pietiekami daudz laika un iespēju kompetenču attīstībai, nepieciešama regulāra un sistemātiska pedagogu sadarbība, plānojot un īstenojot mācību procesu.

Veidojot mācību saturu, līdzvērtīga uzmanība tiks pievērsta gan tādām pamatkompetencēm kā - valodu; sociālās un pilsoniskās; kultūras izpratnes un mākslas; matemātikas un datorzinātnes; dabaszinātņu un inženierzinātņu; veselības un fiziskās aktivitātes, gan

tādu caurviju kompetenču attīstībai kā kritiskā domāšana un problēmu risināšana; jaunrade, pašiniciatīva un uzņēmējspēja; digitālā un mediju; pašizziņa, pašvadība un mācīšanās mācīties; sadarbība, un līdzdalība, gan vērtībizglītībai.

Projektā:

Izstrādās un aprobēs mācību saturu, tai skaitā, mācību priekšmetu programmas, mācību un metodiskos materiālus un diagnostikas instrumentus, kā arī mācību līdzekļus bērniem un jauniešiem ar speciālām vajadzībām;

Īsteno pedagogu profesionālo pilnveidi, veidos pieredzes apmaiņas un atbalsta pasākumus izglītības satura ieviešanai, tai skaitā, organizēs mācības pedagogu komandām no 80 izglītības iestādēm, kas iesaistīsies mācību satura aprobācijā, un visu pirmsskolu un vispārējās izglītības iestāžu vadītājiem un viņu vietniekiem, rosinās labās prakses piemēru pārņemšanu, organizējos seminārus un konferences, veidos brīvpieejas e-mācību moduļus pedagogiem un digitālo mācību resursu krātuvi mācību darba atbalstam;

Veidos labvēlīgu vidi izglītības satura ieviešanai, skaidrojot kompetenču pieejas mērķus un metodes, iesaistot izglītības rīcībpolitikas veidotājus, pašvaldības, augstskolas, projekta mērķu sasniegšanā.

Mācību satura izstrādi koordinēti un pēctecīgi veiks projektā iesaistīti eksperti – pedagogi praktiķi, nozaru speciālisti, pētnieki, augstskolu mācībspēki. Vispārējās izglītības obligātā satura apraksts tiks nodots publiskai apspriešanai.

Kompetenču pieejā balstīta mācību satura ieviešana tiks uzsākta pakāpeniski ar 2018./2019.m.g. pirmsskolā, 1. un 4. klasē, 2019./2020.m.g. - 2., 5., 7. un 10. klasēs, 2020./2021.m.g. - 3., 6., 8. un 11.klasēs, pabeidzot jaunā mācību satura ieviešanu 2021./2022.m.g. - 9. un 12.klasēs. Īstenojot kompetenču pieeju, saglabāsies mācību priekšmetu sistēma, nostiprinot sadarbību pedagogu starpā skolas līmenī mācību darba plānošanā un īstenošanā.

Projektā tiks izveidots 61 mācību un metodiskais līdzeklis, aptverot visus mācību priekšmetus pirmsskolas izglītības, pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības pakāpē. Mācību satura ieviešanas atbalstam vēl papildus tiks izveidoti 22 mācību un metodiskie līdzekļi, tai skaitā Eiropas valodu portfelis un mācību un metodiskie līdzekļi integrētai pieejai mācību satura un valodu apguvei – CLIL. Projekta rezultātā tiks radīti arī 10 mācību līdzekļi izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem un 5 integrēti mācību līdzekļi izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem un dažādiem attīstības traucējumiem.

Tiks izstrādāti dažādi diagnostikas instrumenti, tai skaitā 20 diagnosticējošie darbi, datorprogramma ‘Text to speech’, DIBEL NEXT lasītprasmes testa diagnostikas rokasgrāmata u.c.. Profesionālās kompetences pilnveidē tiks iesaistīti vismaz 6000 pedagogu, tajā skaitā visu vispārējās izglītības iestāžu vadītāji un viņu vietnieki, lai sekmētu kompetenču pieejas ienākšanu katrā skolā.

Projektu īsteno Valsts izglītības satura centrs. Projektā piedalīsies sadarbības partneri: republikas pilsētu un novadu pašvaldības, iesaistot mācību satura aprobācijā vairāk nekā 1700 pedagogu no 80 izglītības iestādēm visā Latvijā; augstākās izglītības iestādes, kuras īsteno pedagogijas studiju programmas; Strazdumuižas internātvidusskola-attīstības centrs un Latviešu valodas aģentūra.

Projekta mērķa sasniegšanai plānotais attiecināmais finansējums ir 13 960 884 *euro*, tai skaitā Eiropas Sociālā fonda finansējums 11 866 751 *euro* un valsts budžeta līdzfinansējums – 2 094 133 *euro*.

Projekts tiek īstenots 8.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu” 8.3.1.1.pasākuma “Kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura aprobācija un ieviešana” ietvaros. Projekts ilgs 60 mēnešus no 2016.gada 17.oktobra līdz 2021.gada 17.oktobrim.

Jau sākot ar 1.novembri, Valsts izglītības satura centrs aicinās:

Pašvaldības nominēt izglītības iestādes dalībai aprobācijā. Deviņu republikas pilsētu un 110 novadu pašvaldības tiks uzaicinātas nominēt dalībai mācību satura aprobācijā ne vairāk kā trīs to padotībā esošās vispārējās izglītības iestādes (Rīgā – ne vairāk kā 15 izglītības iestādes). No pašvaldību nominētajām izglītības iestādēm pēc noteiktiem kritērijiem tiks veikta izglītības iestāžu atlase, paredzot aprobācijā iesaistīt ne mazāk kā 80 vispārējās izglītības iestādes no visiem plānošanas reģioniem. Izglītības iestāžu atlases kritēriji noteikti 2015. gada 24. novembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 670 pielikumā.

Ekspertus pieteikties darbam projektā mācību satura izstrādē. VISC izsludinās ekspertu konkursu, aicinot pieteikties darbam projektā pedagogus praktiķus, nozaru speciālistus, pētniekus, augstskolu mācībspēkus, kuri piedalīsies autoru grupās mācību satura izstrādē.

Lūdzam sekot informācijai VISC mājas lapā: www.visc.gov.lv

Prezentācija - http://www.visc.gov.lv/aktualitates/dokumenti/2016_relizes/20161020_kompetencu_projekts_prezent.pdf

Matemātikas centralizētais eksāmens 2015./2016.m.g.; skolēnu rezultātu un snieguma analīze

Skolēnu rezultātu matemātikas centralizētajā eksāmenā skaitliskais novērtējums (vidējais rezultāts -38%) atrauti no eksāmena darba satura un skolēnu snieguma izpētes neraksturo situāciju pēc būtības. Šajā metodiskajā materiālā veikta eksāmena darba satura (ko un kādā kognitīvā līmenī mēra/pārbauda eksāmens) un skolēnu snieguma analīze. Metodiskā materiāla izklāsts veidots kā neklātienas saruna ar matemātikas skolotāju, jebkuru interesentu par katra uzdevuma saturu, domāšanas dziļumu, dažādām pieejām tā atrisināšanai, skolēnu snieguma piemēriem.

Materiāls PDF formātā pieejams VISC mājaslapā -

http://www.visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/metmat/2015_2016_ce_matemat_analize.pdf

Notiks konference par ceļu satiksmes drošību pirmsskolā un sākumskolā

Lai akcentētu ceļu satiksmes drošību pirmsskolas un sākumskolas izglītībā, kā arī iepazītu Rīgas Motormuzeja ekspozīcijas interaktīvas izmantošanas iespējas bērnu izglītošanā, Valsts izglītības saturs centra sadarbībā ar Ceļu satiksmes drošības direkciju un Rīgas Motormuzeju 2016.gada 28.oktobrī Rīgas Motormuzejā, Rīgā, S.Eizenšteina ielā 6, rīko konferenci „Ceļu satiksmes drošība pirmsskolas un sākumskolas izglītībā”.

Konferences mērķauditorija ir pirmsskolas un sākumskolas pedagogi, bērnu vecāki un citi interesenti.

VISC aktualitātes īsumā

- LU Ekonomikas un vadības fakultāte sadarbībā ar VISC rīko semināru ekonomikas skolotājiem “Makroekonomiskie aspekti skolēnu zinātniski pētniecisko darbu vadīšanas kontekstā”. Seminārs notiks 27. oktobrī no plkst. 12:00 līdz 17:00, Aspazijas bulvārī 5, 507. auditorijā. Seminārs ir bezmaksas. Skolotāji saņems VISC apliecības par piedalīšanos seminārā (6 stundas). Tā arī tiek rīkots bezmaksas seminārs skolēniem - “Makroekonomiskie aspekti skolēnu zinātniski pētniecisko darbu rakstīšanas kontekstā”. Seminārs notiks 27. oktobrī no plkst. 13:00 līdz 16:00, Aspazijas bulvārī 5, 508. auditorijā.
- 2016.gada 1.novembrī VISC sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju organizē semināru republikas pilsētu un novadu izglītības pārvalžu pirmsskolas izglītības speciālistiem. Seminārā plānota diskusija par pirmsskolas izglītības kvalitāti un tās uzlabošanas iespējām. Seminārs notiks Rīgas 275.pirmsskolas izglītības iestādē "Austriņa".
Pieteikšanās uz semināru vietnē līdz 2016.gada 26.oktobrim -
<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScEt34P8Sac0WiGcNQSHYxHpym3qaKgZrCHW473M-vWFKjnow/viewform?c=0&w=1>

Sadarbības partneru aktualitātes

Šadurskis: skolēnu starptautisko sasniegumu pamatā ir mērķtiecība, darbs un talants

Foto: VISC

7.oktobrī Rīgas pilī notika starptautisko mācību priekšmetu olimpiāžu laureātu apbalvošana. Apbalvošanas svinīgajā pasākumā pie Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis, uzrunājot klātesošos, pauda pateicību skolotājiem, kuri atklājuši un virzījuši skolēnu talantus līdz augstiem sasniegumiem. Ministrs uzsver, ka sasniegumu pamatā ir ne tikai talants, bet arī smags darbs, ko ieguldījuši skolēni, skolotāji un vecāki. "Skolēnu sasniegtais apliecina raksturu, atbildību un mērķtiecību," saka Šadurskis.

Ministrs pauda pārliecību, ka jaunajiem talantiem ar savām spējām un zināšanām ir iespējas īstenot spožas idejas un ieceres, un tas rada pamatu nākotnes izaugsmes un inovāciju potenciālam. Ministrs arī uzsver, ka augsti sasniegumi un izcilība rada sekotājus, raisa bērnos interesi par zināšanām, rosina domāt un meklēt atbildes uz jautājumiem.

Šovasar 27 izcilākie Latvijas skolēni no Daugavpils, Jēkabpils, Mārupes, Rīgas, Siguldas un Tukuma piedalījās astoņās starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs fizikā, ķīmijā, bioloģijā, informātikā, matemātikā, vācu valodā, ģeogrāfijā un filozofijā. Mūsu skolēni arī šogad parādīja izcilus rezultātus, izcīnot vienu zelta, trīs sudraba, četras bronzas medaļas un sešus atzinības rakstus.

Zelta medaļu informātikā ieguva Rīgas Valsts 1.ģimnāzijas absolvents Aleksejs Popovs, kurš šoruden uzsāka mācības prestižajā Masačūsetsas tehnoloģiju institūtā Amerikas Savienotajās Valstīs.

Olimpiādes norisinājās Šveicē, Gruzijā, Vācijā, Krievijā, Vjetnamā, Ķīnā un Beļģijā. Jau šovasar skolēni un viņu mentori saņēma valsts finansējumu dalībai starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādēs. Šādu iespēju sniedz Eiropas Sociālā fonda finansējums un turpmākajos piecos gados Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) varēs sniegt nozīmīgu finansiālo atbalstu 3,3 miljonu eiro apmērā mācību priekšmetu izcilnieku sagatavošanai un Latvijas talantīgo jauniešu atbalstam pamatzglītības un vidējās izglītības pakāpē.

IZM sniegtais finanšu atbalsts paredzēts, lai nodrošinātu jauniešu zinātniski pētniecisko darbību, organizējot valsts un reģionālās skolēnu zinātniskās konferences, vasaras nometnes valsts mācību priekšmetu olimpiāžu un zinātnisko konferenču laureātiem. Tāpat tiks organizēti praktiskās ievirzes pasākumi jauniešu talantu un zināšanu pilnveidošanai.

Aktivitātes ietvaros finansējums tiks izmantots arī novadu, republikas pilsētu, novadu apvienību un valsts mācību priekšmetu olimpiāžu organizēšanai, kā arī Latvijas jauno izcilnieku dalībai starptautiskajās mācību olimpiādēs, starptautiskajās zinātnes izstādēs, konkursos un jauno zinātnieku skolās.

Mārtiņš Langrāts,
Izglītības un zinātnes ministra Kārļa Šadurska padomnieks
prese@izm.gov.lv
67047960, 29457289
www.izm.gov.lv

Rakstnieka Jāņa Jaunsudrabiņa 140.jubilejai veltītais pārsriedumu, literāro un pētniecisko darbu konkurss

Godinot Jāņa Jaunsudrabiņa devumu latviešu kultūrā, PIKC „Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums” sadarbībā ar VISC, UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju, Kuldīgas novada latviešu valodas un literatūras skolotāju un bibliotekāru metodisko apvienību aicina jauniešus/jaunietes un viņu skolotājus iesaistīties literāro un pētniecisko darbu, kā arī pārsriedumu konkursā. Konkursa norises laiks no 2016.gada 15.oktobra līdz 2017.gada 10.februārim.

Konkursa nolikums pieejams šeit - http://www.visc.gov.lv/visc/dokumenti/partneru_dokumenti/20161017_jaunsudr_konk_nolikums.pdf

Novērtē valsts iestāžu darbinieku izcilu apkalpošanu!

Turpinot pagājušajā gadā uzsāktu laba servisa kustību valsts pārvaldē, Valsts kanceleja aicina balsot par atsaucīgiem valsts iestāžu darbiniekiem. Balsot iespējams, aizpildot anketu interneta vietnē mazaksslogs.gov.lv un mobilajā lietotnē "Futbols" līdz 17. novembrim.

Lai noskaidrotu, kā klientu apkalpošanu vērtē paši valsts pārvaldes darbinieki, Valsts kanceleja oktobrī veica aptauju, kurā piedalījās vairāk nekā 1 300 valsts iestāžu pārstāvji. Aptaujas rezultāti rāda, ka vairākums jeb 46,5% respondentu klientu apkalpošanu valsts pārvaldē kopumā vērtē kā ļoti labu. Savukārt 43,8% atzīst, ka klientu apkalpošana valsts pārvaldē ir laba vai gandrīz laba.

Savas iestādes klientu apkalpošanu kā ļoti labu vērtē 57,5% aptaujāto, izcilu – 30,3%, labu vai gandrīz labu – 10,5%. Dati rāda, ka lielākā daļa no aptaujātajiem jeb 73,8% klientu apkalpošanā visvairāk lepojas ar savām zināšanām un profesionalitāti, kā arī atbildību (73,6%), pacietību un prasmi uz klausīt (64,8%). Tāpat valsts pārvaldes darbinieki norādījuši, ka lepojas ar savu iniciatīvu un vēlmi palīdzēt (58,5%), individuālo pieeju (50,8%), ātrumu un efektivitāti (44,2%), kā arī darbaprieku un pozitīvu attieksmi (42,2%).

“Valsts pārvaldei klientu apkalpošanā ir, kur augt, mācīties un attīstīties, taču esmu pārliecināts – mums netrūkst profesionālu un atsaucīgu darbinieku, kurus novērtē arī sabiedrība! Tāpēc kampaņas laikā vēlamies īpaši godināt visatzinīgāk novērtētākos trīs darbiniekus, kā arī iestādi, kura saņems visvairāk balsu!” norāda Valsts kancelejas direktors Mārtiņš Krieviņš.

Labākajiem klientu apkalpošanas speciālistiem Ministru prezidents Māris Kučinskis svinīgā pasākumā 7. decembrī pasniegs 2016. gada balvu “Teicams piemērs 2016”.

Kampaņas video: <https://www.youtube.com/watch?v=AbsXiTqEr-M&feature=youtu.be>

Informāciju sagatavoja:

Aiva Skvarika

Komunikācijas departamenta konsultante

Tālrunis: 67082922

E-pasts: ava.skvarika@mk.gov.lv

Jūs saņemat šo e-izdevumu, jo esat VISC informatīvā e-izdevuma abonents.
E-izdevumā ietvertās informācijas pārpublicēšanas gadījumā obligāti jāatsaucas uz informācijas avotu.

E-izdevumos aktīvās hipersaites ir aktuālas to publicēšanas brīdī, vecākos izdevumos tās var būt neaktīvas un nepieslēgties tobrīd publicētajai informācijai.

Ja jūs vēlaties abonēt mūsu e-izdevumu – atsūtiet e-pasta vēstuli uz prese@visc.gov.lv

'Subject' lauciņā ierakstot tikai vienu vārdu – *Subscribe*.

Lai atteiktos no parakstīšanās – atsūtiet e-pasta vēstuli uz prese@visc.gov.lv

'Subject' lauciņā ierakstot tikai vienu vārdu – *Unsubscribe*.

Ieteikumus VISC informatīvā e-izdevuma pilnveidei, lūdzu, sūtiet uz prese@visc.gov.lv

E-izdevumu arhīvs atrodams [VISC vietnē](#)

Iesakām Jums lietot RSS barotni, lai regulāri iepazītos ar jaunākajām publicētajām ziņām. Mājaslapā tā izskatās šādi:

Sekoiet līdzi mūsu jaunumiem arī šeit:

